

JÚN/JÚL 2023

#ÚČTOVNÍCTVO

#DANE

#AUDIT

www.pkf.sk

Novinky v oblasti daní a účtovníctva

1.

Zdaňovanie kryptomien, cenných papierov a podielových listov od 1.1.2024

Prezidentka SR dňa 17.07.2023 podpísala novelu zákona o dani z príjmov, ktorou sa, okrem iného, znižuje odvodovo-daňová záťaž pri predaji virtuálnej meny a pri predaji cenných papierov.

Podľa tohto návrhu bude príjem z predaja virtuálnej meny po uplynutí jedného roka od jej nadobudnutia zahrňovaný do osobitného základu dane a zdaňovaný sadzbou dane vo výške 7%. Príjem z predaja virtuálnej meny do jedného roka od nadobudnutia bude naďalej zahrňovaný do čiastkového základu dane spolu s ostatnými príjmami. Doplňujúcim návrhom bola v druhom čítaní z dôvodu právnej istoty doplnená do zákona definícia virtuálnej meny, stablecoinu, predaja virtuálnej meny a stakingu pre účely dane z príjmov. Mení sa definícia pojmu predaja virtuálnej meny tak, že za predaj sa nebude považovať výmena virtuálnej meny za virtuálnu menu, ale výmena virtuálnej meny za stablecoin. Doplnené bolo aj oslobodenie príjmu z výmeny virtuálnej meny za majetok alebo poskytnutie služby, ak tento príjem úhrne znížený o daňový výdavok nepresiahne v zdaňovacom období sumu 2 400 EUR.

V súvislosti s príjmom z predaja virtuálnej meny došlo aj k zmene zákona o zdravotnom poistení, pričom ak virtuálna mena nebola súčasťou obchodného majetku príjem fyzickej osoby z jej predaja bude oslobodený od zdravotných odvodov a to bez ohľadu na „časový test“.

V rámci uvedenej novely zákona o dani z príjmov sa dopĺňa oslobodenie od dane v prípade predaja cenných papierov fyzickou osobou. V súvislosti s ním sa zavádza nový - trojročný časový test na príjmy z predaja cenných papierov, ktoré nie sú prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu alebo na obdobnom zahraničnom regulovanom trhu (okrem dočasných listov, vkladových listov, pokladničných poukážok, vkladných knižiek, kupónov, zmeniek, šekov, cestovných šekov, náložných listov, skladištných listov, skladiskových záložných listov, tovarových záložných listov, družstevných podielnických listov a vkladových potvrdeniek). Rovnako sa zavádza oslobodenie od dane na príjem fyzickej osoby z vyplatenia (vrátenia) podielových listov po uplynutí troch rokov od ich vydania. Uvedené neplatí, ak cenné papiere alebo podielové listy boli obchodným majetkom daňovníka.

V prípade existujúceho ročného časového testu v prípade predaja cenných papierov fyzickou osobou, ktoré sú prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu alebo na obdobnom zahraničnom regulovanom trhu, zo zákona o dani z príjmov vypadáva podmienka ich prijatia na regulovaný trh rok pred ich predajom.

Tieto zmeny majú nadobudnúť účinnosť po vyhlásení v Zbierke zákonov od 1.1.2024, t. j. prvýkrát sa použijú v zdaňovacom období, ktoré sa začína 1. januára 2024.

2.

Opätovné zvýšenie základnej úrokovej sadzby ECB

Základná úroková sadzba ECB (úroková sadzba pre hlavné refinančné operácie) sa s platnosťou od 21.6.2023 opäť zvýšila (z pôvodných 3,75 %) na 4,00 %.

Správca dane uplatňuje podľa zákona o správe daní pri výpočte pokút za správne delikty peňažnej povahy a úrokov za odklad dane, splácanie dane v splátkach a úrokov z omeškania sadzby naviazané na základnú úrokovú sadzbu ECB (ďalej len „ZUS ECB“).

Prehľad sadziieb pokút a úrokov uplatňovaných správcom dane podľa daňového poriadku:

Správny delikt podľa zákona o správe daní	§ 155 ods. 1 písm. g)	§ 155 ods. 1 písm. h)	§ 155 ods. 1 písm. f)
Typ sankcie	1x ZUS ECB POKUTA (napr. za zvýšenie dane v dodatočnom daňovom priznaní)	2x ZUS ECB POKUTA (napr. za zvýšenie dane v dodatočnom daňovom priznaní podanom po začatí daňovej kontroly)	3x ZUS ECB POKUTA (napr. za dorub dane správcom dane)
... do 21.3.2023 vrátane	3 %	7 %	10 %
Od 22.3.2023 do 9.5.2023	3,50 %	7 %	10,50 %
Od 10.5.2023 do 20.6.2023	3,75 %	7,5 %	11,25 %
Od 21.6.2023 ...	4 %	8 %	12 %

Zdroj: Vlastné spracovanie

Typ úroku podľa zákona o správe daní	§ 57 ods. 5 3x ZUS ECB ÚROK ZA ODKLAD PLATBY DANE ALEBO ZA POVOLENÉ SPLÁTKY	§ 156 ods. 2 4x ZUS ECB ÚROK Z OMEŠKANIA
... do 21.3.2023 vrátane	10 %	15 %
Od 22.3.2023 do 9.5.2023	10,50 %	15 %
Od 10.5.2023 ...	11,25 %	15 %
Od 21.6.2023 ...	12 %	16 %

Zdroj: Vlastné spracovanie

3.

Od 1. júla 2023 sa zvýšila suma základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách

Opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 247/2023 Z.z. o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách sa suma základnej náhrady ustanovená podľa § 7 ods. 2 zákona č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách mení od 1. júla 2023 nasledovne:

- a) pre jednotopové vozidlá a trojkolky zo sumy 0,067 eur/1 km na sumu 0,071 eur/1 km,
- b) pre osobné cestné motorové vozidlá zo sumy 0,239 eur/1 km na sumu 0,252 eur/1 km.

Táto zmena v cestovných náhradách zamestnancov ovplyvní od 1. júla 2023 aj daňové výdavky u zamestnávateľa, ak zamestnanec použije pri pracovnej ceste vlastné motorové vozidlo (po dohode so zamestnávateľom). Taktiež ovplyvní daňové výdavky fyzickej osoby s príjmami z podnikania alebo inej samostatnej zárobkovej činnosti, ktoré vynaložila vsúvislosti s činnosťou vykonávanou v inom mieste, ako je miesto, v ktorom činnosť pravidelne vykonáva, a to najviac vo výške ustanovenej pre zamestnancov podľa zákona o cestovných náhradách. Ak takáto fyzická osoba využije vlastné osobné motorové vozidlo nezahrnuté do obchodného majetku na svoje podnikanie, a neuplatňuje paušálne výdavky na spotrebu PHL (50% z preukázaného nákupu PHL), môže si do daňových výdavkov uplatniť okrem výdavkov za spotrebu pohonných látok (podľa cien platných v čase ich nákupu) aj túto základnú náhradu za každý 1 km jazdy.

Prehľad sumy základnej náhrady platnej v roku 2022 a 2023:

Účinnosť		Suma náhrady pre	
Od	Do	Jednotopové vozidlá a trojkolky	Osobné cestné motorové vozidlá
1.7.2023	...	0,071 €	0,252 €
1.4.2023	30.6.2023	0,067 €	0,239 €
1.9.2022	31.3.2023	0,063 €	0,227 €
1.5.2022	31.8.2022	0,059 €	0,213 €
1.6.2019	30.4.2022	0,053 €	0,193 €

Zdroj: Vlastné spracovanie

4.

Nové oznámenia o indexe daňovej spoľahlivosti do konca júla 2023

Finančná správa podľa tlačovej správy zo dňa 4.7.2023 začína rozposielať nové oznámenia o indexe daňovej spoľahlivosti. Do konca júla tohto roka ho dostanú tie daňové subjekty, u ktorých došlo k zmene hodnotenia, prípadne sa stali nehodnotenými. Prepočet indexu daňovej spoľahlivosti sa uskutoční na základe dát vykázaných do 31.5.2023. Súčasťou oznámenia bude aj odôvodnenie všetkých skutočností, ktoré viedli k danému hodnoteniu. Hodnotí sa aké povinnosti si voči FS subjekt nesplnil a z akých dôvodov mu bol index určený. V prípade, že subjekt nebude súhlasiť s hodnotením, má možnosť podať námietku v lehote do 15 dní odo dňa doručenia oznámenia. Všetky dôležité informácie k detailom kritérií nájdete na portáli finančnej správy na špecializovanej [podstránke](#).

5.

Uplatňovanie daňového bonusu po skončení strednej školy

Podľa zákona o dani z príjmov sa za vyživované dieťa daňovníka, a to vlastné, osvojené, dieťa prevzaté do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia príslušného orgánu a dieťa druhého z manželov, považuje nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu. Osobitným predpisom je zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa. Ak dieťa skončilo štúdium na strednej škole v roku 2023, za vyživované sa považuje najdlhšie do konca školského roka, v ktorom skončilo štúdium na strednej škole, t. j. do 31. augusta 2023. Školský rok na strednej škole trvá od 1. septembra príslušného kalendárneho roka a končí 31. augusta nasledujúceho kalendárneho roka.

Finančná správa v júni zverejnila aktuálnu informáciu týkajúcu sa uplatňovania daňového bonusu na dieťa po skončení strednej školy. **Informácia** poskytuje praktické riešenie situácií, ktoré môžu v praxi nastať.

6.

Vkrátkosti na záver

- Novelou zákona o Rozhlase a televízii Slovenska, ktorou sa okrem iného zaviedol nový zdroj financovania pre umelecké fondy, sa súčinnosťou od 1.7.2023 zrušil povinný odvod autorov a umelcov vo výške 2% prijatej odmeny do týchto fondov. Prijemcovia autorských odmien a odmien výkonných (reprodukčných) umelcov môžu aj naďalej dobrovoľne prispievať do umeleckých fondov. Príspevok takto dobrovoľne odvedený do fondu je daňovým výdavkom autora a umelca.
- Tento týždeň bola podpísaná Prezidentkou SR dlho očakávaná novela zákona z 28. júna 2023 o premenách obchodných spoločností a družstiev a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Bližšie informácie o tejto novele Vám prinesieme už čoskoro v najbližšom legislatívnom prehľade.
- Od 1. júla 2023 dochádza k zmene vo výške životného minima, ktorá sa v prípade plnoletej fyzickej osoby upravuje na sumu vo výške 268,88 EUR.

**V prípade dodatočných informácií alebo otázok
Vám budeme radi k dispozícii na mailovej adrese**

kontakt@pkf.sk →

* Upozorňujeme, že vyššie uvedené **informácie majú len všeobecný a informatívny charakter a je potrebné ich aplikovať v širšom legislatívnom kontexte**. V prípade riešenia konkrétnych prípadov odporúčame vyžiadať si samostatné stanovisko. Za konanie na základe uvedených informácií nezodpovedáme.